

2000

Standpunten

De Belgische cementindustrie

Enkel met beton is zo'n gedurfde vorm, zo'n zuivere lijn mogelijk. Beton integreert zich perfect in het landschap en zijn omgeving. Het leent zich zowel tot de meest vernieuwende architectuur als tot traditionele bouwwerken. Gewapend, voorgespannen, architectonisch,... beton gaat elke technische uitdaging aan en is geschikt voor elk bouwproject. Beton is er voor de mensen. Het is levensecht. Beton trotseert de tijd. Beton ademt. ER ZIT LEVEN IN BETON.

FEDERATIE VAN DE BELGISCHE CEMENTNIJVERHEID

Leden

CBR Cementbedrijven N.V.
Terhulpesteenweg, 185
1170 Brussel
Tel.: 02.678.32.11
Fax: 02.660.64.33

Obourg Cement N.V.
Rue des Fabriques, 2
7034 Obourg
Tel.: 065.35.81.11
Fax: 065.35.85.45

**Compagnie des Ciments
Belges "CCB" N.V.**
Grand-Route, 260
7530 Gaurain-Ramecroix
Tel.: 069.25.25.11
Fax: 069.25.25.90

Febelcem

Febelcem vzw
Voltastraat, 8
1050 Brussel
Tel.: 02.645.52.11
Fax: 02.640.06.70
febelcem@febelcem.be
www.febelcem.be

Raad van bestuur

Voorzitter

M. Oberlé

Ondervoorzitter

R.J. Dupuis

Bestuurders

R. Gheysens

J-P. Grozellier

B. Kueng

D. Lavallé

M. Miest

Secretaris

J-P. Jacobs

INHOUD

Hoofdstuk 1: Gesprek

Gesprek met de heer Markus Oberlé, Voorzitter van Febelcem 2

Hoofdstuk 2: Betonplatform

De productieve kracht van beton 6

Hoofdstuk 3: Milieu

Een langverwacht sectorakkoord 10

Hoofdstuk 4: Economie

De bouwmarkt in 2000 14

Hoofdstuk 5: Sociaal

Het sociale landschap in 2000 23

Fotoverantwoording

Diatheek Febelcem,
pag. 2, 11a, 15a, 15b, rasterbeelden hoofdstukken 3 en 4,

Diatheek FEBE,
pag. 4, 7b, 10, 12, 14

Fotograaf A. Carette,
pag. 3a, 3b, 7a, 8, 9, 11b, 16, 17, 18, 19, rasterbeeld hoofdstuk 1

Fotograaf A. Nullens,
pag. 5, 6, 13, 23, 24, rasterbeelden hoofdstukken 2 en 5

Realisatie:
SYNOPSIS s.a.

Verantwoordelijk uitgever:
Jean-Pierre Jacobs

Wettelijk depot:
D/2001/280/11

Gesprek met de heer Markus Oberlé, Voorzitter van Febelcem

1

EENDRACHT MAAKT MACHT... ZEKER IN BETON!

De cement- en betonsectoren willen de huidige economische uitdagingen aanpakken en maken zich op voor een toenadering tussen hun representatieve organisaties. De beroepsfederaties van geprefabriceerd beton, stortklaar beton en hulpstoffen voor beton nemen binnenkort samen met Febelcem hun intrek in een "gemeenschappelijk huis" waar ze in staat zullen zijn om zo goed mogelijk samen te werken aan de ontwikkeling van mogelijke synergieën. Voorzitter Markus Oberlé van Febelcem schetst ons zijn indrukken.

• Mijnheer de voorzitter, wat drijft die vier federaties ertoe om op die manier naar elkaar toe te groeien?

Markus Oberlé: Bij wijze van inleiding zou ik willen stellen dat onze federaties meedrijven in een zeer actuele trend om de economische krachten die eigen zijn aan elke sector te verstevigen. De FEBE, de FSBP, de FIPAH en Febelcem (*) zijn van mening dat ze verscheidene gemeenschappelijke belangen te verdedigen hebben, overigens in samenwerking met andere federaties zoals Fediex (**). Ik denk dan aan promotie, ontwikkeling van het BENOR-merk, marktonderzoek voor betontoepassingen, de herstructurering van het BIN, duurzaam beton, enz. Vanuit die logica vinden onze federaties het dan ook zinvol een platform te creëren dat het ons mogelijk maakt om op een gestructureerde manier samen te werken en tegelijk onze eigen identiteiten te behouden.

• Is samenleven in een "huis van het beton" echt in overeenstemming te brengen met het respect voor eenieders identiteit?

Markus Oberlé: Ik ben ervan overtuigd dat het concept van een "huis van het beton" dit niet in de weg staat. Integendeel, voortaan zullen wij naast de eigen "verticale" acties die eigen zijn aan elke federatie ook onze gemeenschappelijke "horizontale" acties (persconferenties, allerlei publicaties, organisatie van vakbeurzen, ...) kennen. Onze federaties menen – en volgens mij terecht – dat het bijeenbrengen van onze krachten in één enkele plaats de synergieën werkelijk zal verbeteren. Dat zal des te gemakkelijker zijn omdat onze sectoren – cement en beton – toch wel nauw met elkaar verbonden zijn.

- Is deze nieuwe samenwerking nu al operationeel?

Markus Oberlé: Ze is op komst. De FEBE en de FSBP komen tegen het eind van de maand juni naar de Voltastraat. De FIPAH volgt iets later, en wij zullen er alles aan doen om die typische ongemakken van het verhuizen op te vangen. Nu, het is duidelijk dat het komende jaar voor onze respectieve algemene diensten een enorme uitdaging inhoudt: waken over de goede werking van de synergieën inzake logistiek en het delen van knowhow. De goede afloop van deze stoutmoedige integratie zal ons in staat stellen nog sterker uit de hoek te komen en tot schaalvergroting te komen... Het is een aanstekelijk project!

- Zijn er al concrete voorbeelden van samenwerking tussen uw federaties?

Markus Oberlé: Ja. We zijn samen op weg om de door Febelcem opgezette imagocampagne ten voordele van het beton op alle fronten uit te dragen. Zo zal de nieuwe slogan "Beton ademt" zowel terug te vinden zijn op de betonmixers van de FSBP als op de vrachtwagens van de FEBE. Dat is een concrete actie waarmee een hele sector reële zichtbaarheid geeft aan zijn imagocampagne en volop profiteert van de communicatiestrategie van alle federaties. En het is ook een zeer goed voorbeeld van partnership dat we zullen voortzetten in heel wat domeinen...

- Een ander onderwerp dat u na aan het hart ligt: wat kunt u ons vertellen over het opstellen van een sectorakkoord met het Waals Gewest dat gericht zou zijn op de beperking van de CO₂-uitstoot en/of een doeltreffender energieverbruik tegen 2010?

Markus Oberlé: Het verheugt me dat de cementsector en zijn partners van de Waalse Executieve binnenkort een intentieverklaring in die zin zullen ondertekenen. En het verheugt me des te meer dat onze overheden duidelijk rekening houden met de economische eisen waarmee wij geconfronteerd worden. Zo verbindt de Waalse Executieve zich in het kader van de voorbereiding en realisatie van een sectorakkoord ertoe om bijzondere aandacht te besteden aan de vrijwaring van de concurrentiekracht van de Waalse cementindustrie. Zij zal rekening houden met de risico's van concurrentievervalsing die met name kunnen ontstaan door de invoering van een energie- en/of CO₂-belasting. De Waalse Executieve zal rekening houden met de mondialisering van de economie en er dus ook op toezien dat het concurrentievermogen van de Waalse cementbedrijven en dus ook de werkgelegenheid niet in het gedrang komt.

- U bent dus optimistisch met het oog op de ondertekening van dat toekomstige sectorakkoord?

Markus Oberlé: Ik kijk echt uit naar de ondertekening, en ik ben inderdaad optimistisch gestemd over de resultaten van een dergelijk akkoord voor het leefmilieu! De cementindustrie heeft altijd al geijverd voor een duurzame ontwikkeling. Door de voluntaristische logica van het sectorakkoord te onderschrijven, zal ze andermaal een stap zetten op het vlak van respect voor de natuur. Wij kunnen in onze handel en wandel wel degelijk oog hebben voor het welzijn van iedereen én tegelijk onze commerciële belangen vrijwaren. Er zijn heel wat werkwijzen mogelijk om de specifieke CO₂-uitstoot te verminderen: vervangingsbrandstof gebruiken, doeltreffender energieverbruik, het gehalte secundaire grondstoffen verhogen...

- Hoe ziet u de toekomst van de Belgische cementsector in het algemeen?

Markus Oberlé: De Belgische cementsector doet het tegenwoordig vrij goed, en de verbruikcijfers bevestigen dat. Ik heb dus alle vertrouwen in de toekomst. Toch moeten bepaalde indicatoren ons aansporen tot voorzichtigheid: de invoer van cement blijft maar toenemen, onze verkoopprijzen stijgen nog altijd trager dan onze kosten (vooral door het effect van de petroleumprijzen), en de loonsverhogingen wegen loodzwaar op de rentabiliteit van de sector. We moeten dus waakzaam blijven!

Wat de toekomstplannen betreft, wil ik de aandacht vestigen op de aanpassing van het BENOR-keurmerk voor de invoering van het CE-merk voor de gewone cementsoorten. In België vindt die omschakeling plaats vanaf 1 januari 2002. Dat is een belangrijke stap waar we fier op mogen zijn. De "gewone" cementsoorten zullen immers tot de allereerste bouwproducten behoren waarvoor dat CE-merk geldt.

(*)

FEBE: Federatie van de Betonindustrie.

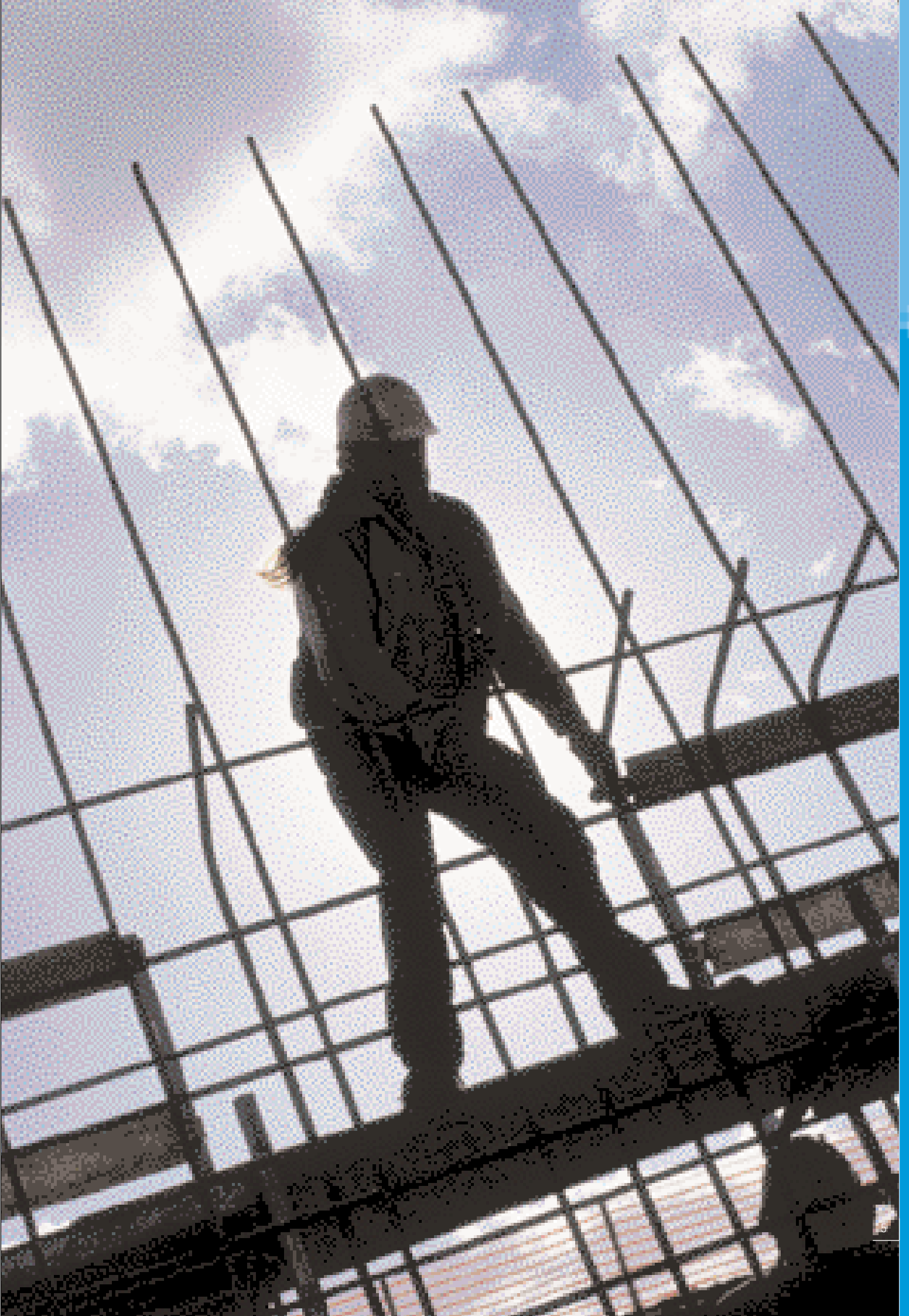
FSBP: Federatie voor Stortklaar Beton.

FIPAH: Federatie van Invoerders en Producenten van Additieven en Hulpstoffen voor vloeispecie, mortels en cementbeton.

Febelcem: Federatie van de Belgische Cementnijverheid

(**)

Fediex: Verbond van ontginnings- en veredelingsbedrijven van onbrandbare gesteenten.

De productieve kracht VAN BETON

2

De Belgische federaties voor stortklaar beton, geprefabriceerd beton en hulpstoffen voor beton zullen straks aansluiten bij Febelcem en de Belgische BetonGroepering om samen een "huis van het beton" te vormen dat de ontwikkeling van tal van synergieën mogelijk zal maken. Dit ambitieuze project opent uiterst beloftevolle perspectieven voor de toekomst van de sector.

Elk verhaal – ook in economische context – start met een geboorteakte. In het geval dat ons hier interesseert, moeten we de geboorte van het betonplatform situeren op 19 juni 2001. Dat is namelijk de dag van de ondertekening van het "Protocol voor samenwerkingsakkoord" dat de gemeenschappelijke lotsbestemmingen van Febelcem, de BBG, de FEBE, de FIPAH en de FSBP aan elkaar koppelt. (*) Dat protocol betekent voorlopig natuurlijk niets anders dan een formalisering van de geest van samenwerking die al verscheidene jaren leeft tussen deze verwante federaties. En toch is het een belangrijke stap naar een betere erkenning voor deze basissector van België.

Alle medespelers in deze vrijwillige toenadering bevestigen het: de samenwerking tussen de federaties van de cement- en betonsector is de laatste jaren duidelijk uitgebreid. En het is natuurlijk geen toeval dat die toenadering zich doorzet. Zij kreeg gestalte onder een dubbele druk vanwege de behoeften van de sector en vanwege de snel groeiende mogelijkheden van de communicatiemiddelen. Efficiënter werken, sneller kunnen reageren en informeren, en beheersen van de kosten van de verschillende diensten zijn welbekende vereisten die hebben aangezet tot een betere coördinatie van de productieve krachten van de sector.

In het kader van deze ver gevorderde samenwerking is het logisch dat de schaarse bevoegdheidsoverlappingsen die tussen de federaties van de beton- en cementsectoren konden bestaan, progressief verdwijnen. Vandaag is iedereen het erover eens dat er minder en minder concurrentie heerst tussen de federaties, ook al zitten ze met sommige specifieke acties (publiciteit of andere) nog wel eens in elkaars vaarwater. Die evolutie blijkt goed uit de eerste twee artikelen van het protocol van samenwerkingsakkoord, die als volgt geformuleerd werden:

Artikel 1: *De partijen stellen vast dat er activiteitendomeinen bestaan waarin met name hun promotionele en technische belangen analoog zijn. Zij willen elke overlapping vermijden in de acties en activiteiten die zij organiseren ten gunste van hun leden en die betrekking hebben op de ontwikkeling van de markt van het beton en zijn componenten.*

Artikel 2: *Met de bedoeling de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, de beschikbare middelen beter in te zetten én de kosten daarvan te verminderen, komen zij overeen een permanent ontmoetings- en overlegorgaan op te richten om synergieën te ontwikkelen en de daaruit volgende acties te ondernemen.*

De gemeenschappelijke belangen waren duidelijk. Het kwam er alleen nog op aan de doelstellingen van dat betonplatform nauwkeurig vast te leggen. De eerste daarvan ligt voor de hand, aangezien het hier gaat om het bevorderen van het gebruik van beton in al zijn vormen. Die bevordering is mogelijk via een geheel van gemakkelijk te federaliseren activiteiten: organisatie van beurzen, salons, studiedagen, seminaries, congressen, realisatie van technische of promotiedocumenten, opbouw van informatieve internetsites, enz. De bundeling van resources van elk van de betrokken federaties zorgt voor een reële meerwaarde (het verdelen van opdrachten, schaalvergroting, eenvormig beeld van de sector...). Het spreekt vanzelf dat er ook andere domeinen voor samenwerking werden overwogen. Hierna volgt een (onvolledig) overzichtje:

- de realisatie van marktonderzoek of andere activiteiten die het mogelijk maken ontwikkelingsopportunities te vinden;
- de bundeling van documentatie, technische en wetenschappelijke informatie;
- de bundeling van human resources voor specifieke opdrachten;
- de vertegenwoordiging bij externe organismen;
- informatie en vorming met betrekking tot de kennis van beton, de conceptie en realisatie van producten en bouwwerken in beton;
- de redactie, het meewerken aan de redactie of het bestuderen van documenten van gemeenschappelijk belang zoals normen, technische normatieve documenten, gewestelijke, nationale, Europese of internationale regelgevingen...

Deze samenwerkingspolen, die geconcretiseerd worden door het bestaan van het betonplatform, moeten de cement- en betonsector een nieuw elan kunnen geven. En dat is nog niet alles! Het betonplatform is amper boven de doopfont gehouden en denkt al aan verruiming naar de aannemers, de besturen, de ontwerpers en uiteindelijk de consumenten zélf. Het ideaal is uit te monden in een organisatie zoals de STUTECH in Nederland ("Studievereniging Betontechnologie") dat inderdaad besturen, industriëlen, aannemers, universiteiten, enz. groepeerd. Dat is een stoutmoedige challenge die de cement- en betonsector gedurende verscheidene jaren weinig rust zal gunnen... En die challenge zou moeten uitmonden in de groei van het volume van de betonmarkt, wat dan weer gunstig zal zijn voor de bouw - één van de belangrijkste economische sectoren van het land.

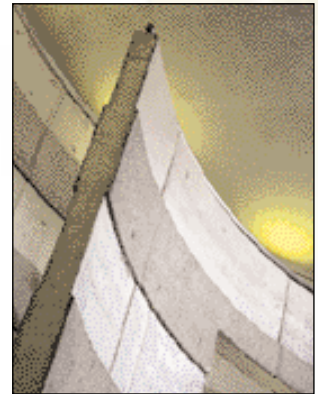
(*)

FIPAH : Federatie van invoerders en producenten van additieven en hulpstoffen voor vloespecie, mortels en cementbeton.

FSBP : Federatie voor Stortklaar Beton

FEBE : Federatie van de Betonindustrie

BBG : Belgische Betongroepering

KENCIJFERS VAN DE BELGISCHE BETONSECTOR

Prefab beton

- 321 sectorgebonden ondernemingen
 - 7.000 mensen in dienst
- een verbruik van 1.300.000 ton Belgisch cement per jaar (of 1/4 van de binnenlandse leveringen)
 - 10.600.000 ton producten in spanbeton, gewapend en niet-gewapend (jaarproductie)
 - 27 miljard frank omzet per jaar

Stortklaar beton

- 350 betoncentrales verdeeld over België
 - 1.500 betonmixers
 - 8.000 mensen in dienst
- 10.000.000 kubieke meter stortklaar beton per jaar verkocht in België.
 - 24 miljard frank omzet per jaar (transport inbegrepen)

Hulpstoffen

- 9 aangesloten ondernemingen
- ongeveer 26.000 ton hulpstoffen per jaar verkocht
 - ongeveer 1 miljard frank omzet per jaar

Cement

- 3 aangesloten ondernemingen
- ongeveer 1.900 mensen in dienst
- 7.500.000 ton cement verkocht in 2000
 - 22 miljard frank omzet in 2000

Een langverwacht sectorakkoord

3

De cementindustrie heeft altijd al aandacht gehad voor het leefmilieu. In elke fase van het fabricageproces integreert ze de bezorgdheid voor een duurzame ontwikkeling.

Vandaag bereidt de cementsector – vertegenwoordigd door Febelcem – zich voor om samen met de Waalse Executieve een intentieverklaring te ondertekenen voor de vermindering van de CO₂-uitstoot en/of een doeltreffender gebruik van energie tegen het jaar 2010.

DE CONTEXT

België heeft zich met het oog op het Raamakkoord van Rio (06/92) aangaande de Klimaatsverandering en het Protocol van Kyoto (12/97) ertoe verbonden zijn uitstoot van gassen met broeikas effect tussen 1990 en 2008-2012 met 7,5 % te verminderen. Van de zes bedoelde gassen met broeikas effect was CO₂ in 1997 op z'n eentje verantwoordelijk voor 86 % van alle Waalse uitstoot van gas met broeikas effect (uitgedrukt in CO₂-equivalenten). Dit CO₂ is grotendeels het resultaat van de verbrandingsprocessen met energetische bedoelingen. In 1997 was de industrie in haar geheel verantwoordelijk voor bijna 60 % van de CO₂-uitstoot in Wallonië. Anderzijds is het energiebeleid van de geïndustrialiseerde landen voor een belangrijk gedeelte gericht op het verminderen van hun afhankelijkheid van de landen die energie leveren. En bovendien eist het beperkte karakter van de fossiele bronnen een zo spaarzaam mogelijk beheer ervan, met name voor energiedoelstellingen, precies om voor de toekomstige generaties een keuzepotentieel te bewaren voor wat hun bevoorrading van energiegrondstoffen aangaat.

Daarom is het aangewezen, zowel met het oog op het behoud van de kwaliteit van onze leefomgeving als om politiek-economische redenen of omwille van een gezond beheer van fossiele brandstoffen, ons energieverbruik te verminderen en onze energiebronnen te diversifiëren. Het door de Waalse Executieve goedgekeurde nationale programma van 30 juni 1994 voor de vermindering van de CO₂-uitstoot voorzag reeds de invoering van sectorakkoorden met de industrie, met het oog op de vermindering van dat energieverbruik.

EEN AKKOORD TUSSEN PARTNERS

De Waalse Executieve beschouwt een sectorakkoord als een mechanisme waarmee ze zich samen met een gegeven industriële sector akkoord verklaart over één

of meer in cijfers gevatte doelstellingen (in dit geval: de specifieke CO₂-uitstoot te verminderen en/of doeltreffender om te springen met energie), over de middelen om deze doelstellingen te bereiken en over een tijdschema om dit te realiseren. Naargelang van het geselecteerde schema wordt het sectorakkoord in vier fasen afgewerkt:

- de ondertekening van een intentieverklaring;
- de evaluatie – confidentieel – binnen de ondernemingen van de ondertekende sector, van hun individuele bijdrage tot de op het niveau van de sector vastgelegde doelstelling;
- de uitwerking en ondertekening van een sectorakkoord dat met name de in cijfers vertaalde doelstelling preciseerd waarvoor de sector zich engageert;
- de follow-up van de evolutie van de verminderingdoelstellingen en van de op het terrein uitgewerkte acties.

EEN ESSENTIËLE STAP : HET ENGAGEMENT VAN DE CEMENTSECTOR

De doelstellingen van het toekomstige sectorakkoord zijn dus het verminderen van de specifieke CO₂-uitstoot en/of het doeltreffender omspringen met energie (beide uitgedrukt per ton cement). De concrete realisatie van deze doelstellingen verloopt via de inschakeling van acties die inwerken op drie verschillende krachtlijnen, gekozen volgens hun haalbaarheid en volgens economische en technische opportuniteit:

1. het doeltreffender gebruik van energie in het productieproces
2. het gebruik van vervangende brandstoffen, afgeleid van afval en biomassa
3. de vermeerdering van het gehalte aan secundaire grondstoffen (slakken, vliegas,...)

Met de ondertekening van de intentieverklaring zal de cementsector een essentiële stap zetten in dit proces.

HET ENGAGEMENT VAN DE OPENBARE OVERHEDEN : CONCURRENTIEKRACHT EN BEGELEIDENDE MAATREGELEN

Het is echter niet gemakkelijk de termen van een sectorakkoord vast te leggen, alleen al om tegelijk ook de eisen van economische concurrentiekracht te blijven respecteren die vandaag voor iedereen gelden. De openbare overheden zijn zich zeer goed bewust van deze realiteit. Zo verbindt de Waalse Overheid zich ertoe om vanaf de ondertekening van de intentieverklaring bijzondere aandacht aan de dag te leggen voor het behoud van de concurrentiekracht van de Waalse cementindustrie en rekening te houden met de risico's van concurrentievervalsing die met name het gevolg kunnen zijn van de invoering van een energie- en/of CO₂-belasting. De Waalse Executieve zal in dit verband rekening houden met de mondialisering van de economie. Ze zal erover waken de concurrentiekracht van de ondernemingen en dus ook de werkgelegenheid niet in gevaar te brengen.

Verder zal de Waalse Executieve echte begeleidingsmaatregelen invoeren ter ondersteuning van de cementindustrie die zich daarmee engageert in het proces van sectorakkoorden. Een greep uit de waaier van maatregelen die het Waalse Gewest voorziet:

- informatieve acties en opleidingen;
- de realisatie van voorbereidend onderzoek (energieaudits, CO₂-uitstoot ...);
- de bevordering van de energieboekhouding;
- hulp op het terrein van Rationeel Energieverbruik, toevlucht tot hernieuwbare energie en verlaging van de CO₂-uitstoot;
- voortzetting van het energiebeleid dat gericht is op de vermindering van de afhankelijkheid van landen die energie leveren.

EEN GLOBAAL MILIEUBELEID

Het energieverbruik en de uitstoot van de cementindustrie zijn in het bijzonder verbonden met andere milieuaspecten.

De concretisering van het energiebeleid is bijvoorbeeld verbonden met het beleid van het Waalse Gewest inzake luchtvervuiling. Momenteel is een "luchtplan" in voorbereiding dat operationeel moet zijn tegen 2002. Dit plan zal natuurlijk rekening houden met de inspanningen die de industrieën die de sectorakkoorden tekenen, zich getroosten.

Bovendien zal een werkgroep, samengesteld uit vertegenwoordigers van de Belgische cementindustrie, de ondertekenende ministers maar ook de andere ministers van de Waalse Executieve, waken over de algemene implicaties van het sectorakkoord.

De essentiële werkzaamheden zullen voortaan te maken hebben met de kwantificering van de te leveren inspanning van de sector. En daarmee zullen we de komende maanden ongetwijfeld onze handen vol hebben...

De bouwmarkt in 2000

4

Het nieuwe millennium lijkt onder een goed economisch gesternte te starten. Volgens het rapport van de BNB is het jaar 2000 zelfs een "très grand cru". Het groeicijfer van 3,9 % behoort inderdaad tot de allerbeste van het afgelopen decennium! Dit percentage ligt 1,2 punt hoger dan dat van 1999. Maar zoals altijd in de economie, moet de bedrijfswereld waakzaam blijven.

DE ECONOMISCHE CONTEXT VAN 2000

De groei van de economische activiteit versnelde vooral tijdens het eerste kwartaal van 2000 en bereikte toen een record van 5,4 %. Daarna viel de groei tijdens de twee laatste trimesters terug tot een wat gematigder 3,2 % en 2,5 %.

De buitenlandse handel was ongetwijfeld de belangrijkste motor voor deze groei. Deze handel wist te profiteren van de dynamiek op de buitenlandse markten, zowel intra- als extracommunautair, en van de verbetering van de concurrentiepositie van de Belgische ondernemingen.

En dan was er nog de stijging van het privé-verbruik. Dit nam in 2000 toe met 2,9 %. Het privé-verbruik steeg dus zelfs 0,4 % méér dan de stijging van de beschikbare inkomens, en dat ondanks de verliezen aan inkomsten die toe te schrijven waren aan de forse prijsverhogingen van de petroleumproducten tijdens het tweede semester.

Woningbouw

Naargelang van de resultaten van verschillende onderzoeken bij de aannemers, merken we vanaf het begin van het jaar 2000 een vertraging in de groei van de bouw van nieuwe woningen. Die vertraging is gedeeltelijk te verklaren door de forse groei van de woningbouw in 1999 die op zijn beurt het resultaat was van een inhaalbeweging na de slechte prestaties van 1998.

Vlaanderen kent zelfs een trend tot regressie in de bouw van nieuwe woningen. Deze is toe te schrijven aan de forse prijsverhogingen voor de bouwgrond sinds

1994. Hier merkt men de consequenties van het beleid van ruimtelijke ordening en woningbouw van de Vlaamse overheid.

Datzelfde beleid heeft omgekeerd heel wat kandidaat-bouwers in de richting van de (dit jaar bijzonder dynamische) vernieuwbouw gedreven, of naar de bouw van appartementen. Hoewel privé-woningen nog altijd goed zijn voor 60 % van alle nieuwe constructies, zit het relatieve aandeel van appartementen al enkele jaren onophoudelijk in de lift.

Globaal kenden de residentiële investeringen in het jaar 2000 een groei van 2,9 %.

De niet-residentiële bouwsector

De activiteiten rond de constructie van nutsgebouwen blijven het sterke punt van de bouwsector. Het jaar 2000 bevestigt die algemene en welbekende trend. Al is het volume dat in 2000 in de steigers ging (berekend in m³ bouwconstructies) lager dan in 1999, toch blijft het niveau zeer hoog in vergelijking met de vorige jaren.

Net zoals in de sector van de woningbouw neemt de renovatie een steeds hogere vlucht, en dat al verscheidene jaren. We zien hier vermoedelijk het effect van een periode van hoogconjunctuur, waarin renovatie bijdraagt tot een niet te verwaarlozen aanbod van aanvullende nutsruimte naast de nieuwe constructies.

Globaal moet die situatie als positief worden geïnterpreteerd. Want gezien het bijzonder hoge niveau van nieuwbouwactiviteit in 1999, was het moeilijk om veel beter te doen...

De burgerlijke bouwkunde

De activiteit in deze sector werd in het jaar 2000 duidelijk beïnvloed door de gemeenteraadsverkiezingen van oktober. Op het terrein van de burgerlijke bouwkunde werden begin 2000 inderdaad de beste resultaten sinds vijftien jaar geboekt! Dat bevestigt ook de "Confederatie van de Bouw" die meedeelt dat de activiteit in dit domein met zowat 15 % steeg. Maar zoals te verwachten – de sector wordt vooral gevoed door bestellingen van openbare overheden – is er de laatste maanden van het jaar een daling van de activiteit waar te nemen.

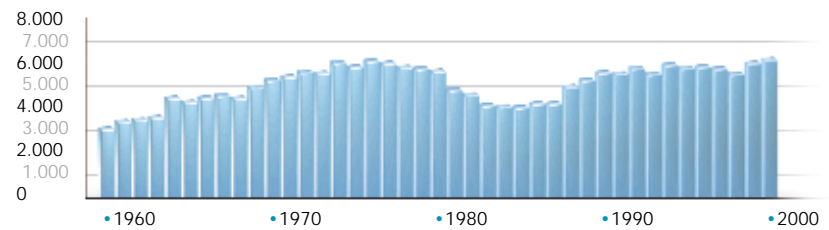
Wat de grote werken aangaat, merken we hoofdzakelijk – voor de sector van de wegeaanleg – het einde van de verbindingswerken voor de A8-snelweg (Brussel-Doornik). Voor de andere sectoren van de burgerlijke bouwkunde citeren we de voortzetting van de werken aan het Kluizendok, de uitbreiding van de luchthaven van Zaventem en de voortzetting van de werken voor het HST-traject.

HET CEMENTVERBRUIK IN BELGIË

Eind december 2000 liep het verbruik van grijs cement op tot 6.125.000 ton. Dit uitzonderlijk hoge cijfer is meteen een nieuw historisch record, zomaar even 0,9 % hoger dan het vorige, reeds in 1976 gevestigde record van 6.073.000 ton. In vergelijking met de laatste jaren stellen we een stijging met 2,6 % vast in vergelijking met 1999 en zelfs met 11,4 % in vergelijking met 1998. Het gemiddelde verbruik van grijs cement voor de periode 1990-2000 is identiek aan dat van de jaren 70.

Het cementverbruik in België (x 1.000 t.)

De invoer

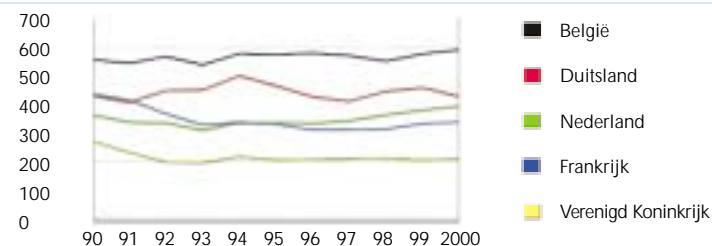
De invoer van grijs cement is met 8 % gestegen in vergelijking met 1999. Dat betekent dat de invoer vier keer sneller stijgt dan de binnenlandse leveringen. In vergelijking met 1998 is het volume van de invoer met bijna een vijfde (18,4 %) toegenomen.

Het relatieve aandeel van de invoer in het cementverbruik is in vergelijking met vorig jaar nog met 0,6 % gestegen en bedraagt nu 13,1 %. Ter informatie: in 1960 bedroeg dat aandeel nog 0,4 %.

Het cementverbruik per inwoner

In 2000 bedraagt het gemiddelde cementverbruik per Belg 597 kg (berekend op basis van 10.267.000 inwoners – schatting van het N.I.S.). Met dit cijfer handhaaft ons land zich in de kop van het Europese peloton! Bij onze burens merken we uiteenlopende trends in dat verbruik: Duitsland noteert voor zijn cementverbruik per inwoner een gevoelige daling met 6,5 %, en ook Nederland – zij het minder uitgesproken – kent een daling van 2,6 %. Frankrijk daarentegen noteert een toename van het verbruik met 2,3 % terwijl het Groothertogdom Luxemburg lichtjes vooruitgaat met 0,2 %.

Het cementverbruik per inwoner (kg/inw.)

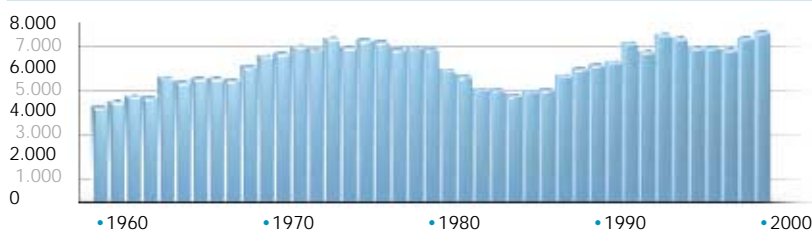

In het algemeen tonen deze cijfers een vrij gunstige situatie in Europa. Op het niveau van de Europese Unie bedraagt het gemiddelde cementverbruik nu 507 kg tegenover 495 kg vorig jaar. Dat is een stijging met 2,4 % in vergelijking met 1999.

DE LEVERINGEN VAN DE CEMENTINDUSTRIE

De Belgische cementbedrijven hebben in 2000 ongeveer 7.500.000 ton cement geleverd, of 3.300.000 ton méér dan 40 jaar geleden. Het volume van het jaar 2000 ligt 1 % hoger dan het oude historische maximum van 1994 en 3 % hoger dan in 1999.

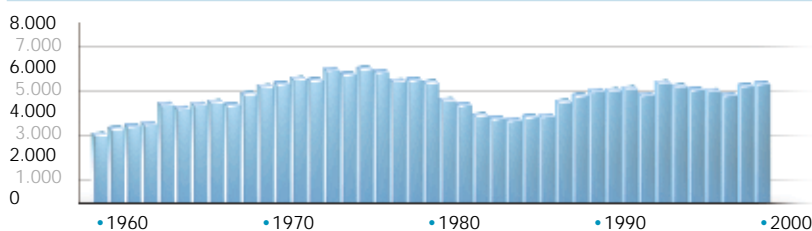
De leveringen van de cementindustrie (x 1.000 t.)

Binnenlandse leveringen

De Belgische cementbedrijven hebben in de loop van 2000 op de binnenlandse markt meer dan 5.320.000 ton grijs cement geleverd. Ze noteren een stijging met 2 % in vergelijking met vorig jaar en met 10 % in vergelijking met 1998.

Binnenlandse leveringen (x 1.000 t.)

Het belang van hoogovencement (CEM III) is in 2000 nog toegenomen: CEM III is nu goed voor 51 % van de binnenlandse leveringen, terwijl dat in 1960 nog 21 % was. Opmerkelijk is dat drie kwart van de binnenlandse leveringen van CEM III naar de betoncentrales gaat. Het groeiende succes van dit soort cement is te verklaren door de relatief aantrekkelijke prijzen en de vrij gevarieerde waai-er van toepassingen.

Het relatieve aandeel van de leveringen in zakken is andermaal gedaald: van 17 % vorig jaar naar 16 % in 2000. In 1960 waren de leveringen in zakken nog goed voor 69 % van de binnenlandse markt. De verklaring voor deze evolutie is grotendeels te vinden in de aantrekkelijkheid van storklaar beton en van prefab betonproducten die zowel gemakkelijker bruikbaar als goedkoper zijn. Sinds kort speelt daarbij ook de ontwikkeling van gebruiksklare mortel een rol.

Leveringen volgens type gebruiker

Inzake de leveringen aan de verschillende soorten gebruikers valt andermaal de vooruitgang van de sector "stortklaar beton" op ten nadele van de gewone handel. Voor het eerst bedraagt het relatieve aandeel van stortklaar beton meer dan 50 % van de binnenlandse cementleveringen. Merk op dat stortklaar beton in 1967 (eerste beschikbare gegevens) slechts 22 % van de binnenlandse markt uitmaakte.

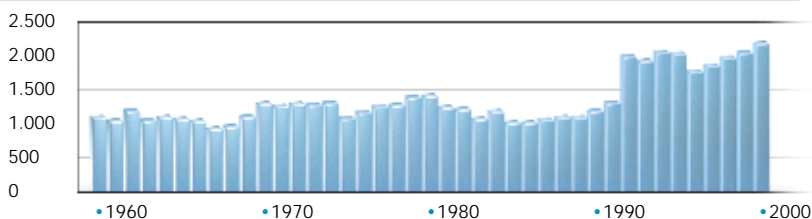
De sectoren van de prefabproducten en van de aannemers hebben dan weer hun relatief aandeel van vorig jaar gehandhaafd.

Leveringen voor de export

In 2000 werd ongeveer 2.190.000 ton grijze cement uitgevoerd, of 29 % van de productie. Dat is een verbetering van het vorige record uit 1994 dat toen ongeveer 2.060.000 ton bedroeg.

De export is met 7 % gestegen in vergelijking met 1999.

Leveringen voor de export (x 1.000 t.)

DE MARKTPERSPECTIEVEN VOOR 2001

Volgens het Planbureau zou het BBP in 2001 met 2,8 % stijgen, ook al zal de uitvoer minder uitgesproken dan vorig jaar bijdragen tot de economische groei. Ook de openbare investeringen en de investeringen in de woningbouw zouden een vertraagde groei kennen. De investeringen van de ondernemingen en de privé-consumptie zouden het daarentegen even goed moeten doen als in 2000.

Woningbouw

Volgens het Planbureau zullen we in 2001 te maken krijgen met een vertraging van de hausse in de residentiële investeringen. Zowel de stijging van de intrestvoeten voor hypothecaire leningen als de duurte van de bouwplaatsen hebben de laatste maanden van 2000 een rem gezet op het aantal kredietaanvragen. Die regressie zal zijn stempel drukken op de investeringen voor 2001 en dus ook op het aantal nieuwe residentiële bouwprojecten.

De recentste evoluties wijzen echter weer op een trend tot stabilisatie, met name voor wat de prijzen van de bouwplaatsen in Vlaanderen betreft. (We herinneren eraan dat dit gewest traditioneel goed is voor ongeveer 60 % van de nieuwe woningen.) Op te merken valt ook een zeker herstel van het evenwicht tussen de secundaire markten ten voordele van de nieuwbouw.

Rekening houdend met de termijnen tussen aanvraag en uitvoering zal de positieve impact van de eerder vermelde elementen ten vroegste voelbaar zijn tijdens het tweede semester van 2001.

Niet-residentiële bouw

Wat de investeringen van de ondernemingen betreft, is één en ander heel wat minder evident. Men mag namelijk verwachten dat dergelijke investeringsbeslissingen eventueel worden uitgesteld wegens de huidige internationale conjuncturele onzekerheid die de orderboekjes – met name voor bestellingen uit Amerika of Azië – kan beïnvloeden... In die context zouden de rationaliseringsinvesteringen opnieuw zwaarder moeten gaan doorwegen dan de uitbreidingsinvesteringen. Deze situatie was reeds te merken in de aanvragen voor bouwvergunningen van de laatste maanden van het jaar 2000.

De "Adviescommissie voor de Bouw" relateert echter deze daling in het aantal aanvragen voor nieuwe niet-residentiële gebouwen, en wel omwille van het bijzonder hoge niveau dat in 1999 werd bereikt. En ook uit onderzoek bij architecten en aannemers blijkt dat optimisme in dit verband gewettigd blijft en dat men in deze sector dus mag rekenen op een relatief stabiele activiteit.

Tot slot moet hier, net zoals voor de sector van de woningbouw, de bijzonder uitgesproken activiteit in de vernieuwbouwsector benadrukt worden.

De burgerlijke bouwkunde

Zoals te verwachten tonen de indicatoren van de Nationale Bank met betrekking tot wegenwerken, waterwerken en andere activiteiten uit de sector van de burgerlijke bouwkunde een duidelijk minder positief profiel dan het vorige jaar. In het jaar 2000 werden namelijk resultaten neergezet die tot de beste van het hele decennium behoorden.

Toch suggereren opinieonderzoeken van de BNB – met betrekking tot zowel de evolutie van de uitgeoefende activiteit als het orderboekje – een duidelijk dalende tendens. Die regressie is te verklaren door de traditionele adempauze in de investeringen van de lokale overheden, eenmaal de gemeenteraadsverkiezingen achter de rug zijn...

Tot de grote werkzaamheden in burgerlijke bouwkunde behoren onder andere de voortzetting van de werken aan het Kluisendok, de verwezenlijking van start- en landingsbanen voor vrachtvliegtuigen en van "Pier A" in Zaventem, de bouw van het nieuwe zuiveringsstation van Beersel en natuurlijk de verschillende werken voor het HST-traject (zoals de tunnel van Soumagne).

De investeringen in de cementsector

In 2000 is het bedrag van de investeringen in de cementsector opgelopen tot 53,4 miljoen euro of 2,2 miljard Belgische frank. Een groot gedeelte van deze investeringen werd besteed aan de bouw van een nieuwe maalinrichting, de verhoging van de capaciteit van een oven en de voltooiing van bepaalde moderniseringswerken: de lijn voor het verpakken in zakken, automatische rollende brug, opslaginstallatie...

De investeringen van de laatste tien jaren mogen gemiddeld op zo'n 44 miljoen euro per jaar geraamd worden. Dat belangrijke financiële engagement toont de vaste wil van de Belgische cementbedrijven om ervoor te zorgen dat hun installaties tot de meest performante en modernste van Europa blijven horen.

Algemene statistieken

GRIJS CEMENT

TOTALEN LEVERINGEN

Jaren	Portlandcement		Hoogovencement		Totaal cement
	(x 1.000t)	(%)	(x 1.000t)	(%)	(x 1.000t)
1980	4.353	64,0	2.444	36,0	6.797
1985	2.559	53,9	2.185	46,1	4.744
1990	3.559	57,4	2.645	42,6	6.204
1995	4.117	56,8	3.127	43,2	7.244
1996	3.961	57,9	2.884	42,1	6.845
1997	3.971	57,8	2.903	42,2	6.874
1998	3.933	57,8	2.870	42,2	6.803
1999	4.103	56,4	3.174	43,6	7.277
2000	4.187	55,8	3.323	44,2	7.510

Bron : FEBELCEM

TEWERKSTELLING IN DE BELGISCHE CEMENTINDUSTRIE

Jaren	Aantal bedienden (maandgemiddelde)	Aantal arbeiders (maandgemiddelde)	Totaal aantal arbeidsuren
1990	615	1.339	1.961.378
1995	680	1.139	1.768.312
1996	713	1.139	1.714.133
1997	765	1.161	1.667.694
1998	759	1.125	1.653.196
1999*	759	1.119	2.737.911
2000	777	1.086	2.676.617

Bron : 1990 - 2000 NIS, Maandelijke productiestatistiek / PRODCOM

* Sinds 1999 : aantalwerkuren arbeiders + bedienden

INVESTERINGEN VAN DE BELGISCHE CEMENTINDUSTRIE

Jaren	Rollend materieel, installaties, machines en uitrusting		Terreinen en gebouwen		Totaal investerings	
	(x 1.000 €)	(x 1.000 BEF)	(x 1.000 €)	(x 1.000 BEF)	(x 1.000 €)	(x 1.000 BEF)
1980	14.918	601.803	6.037	243.540	20.955	845.343
1985	38.547	1.554.980	4.421	178.329	42.968	1.733.309
1990	43.131	1.739.892	4.739	191.169	47.870	1.931.061
1995	40.932	1.651.179	6.689	269.852	47.621	1.921.031
1996	38.658	1.559.443	6.659	268.607	45.317	1.828.050
1997	34.070	1.374.371	16.493	665.335	50.563	2.039.706
1998	32.233	1.300.264	4.158	167.726	36.391	1.467.990
1999	33.389	1.346.915	6.122	246.951	39.511	1.539.866
2000	45.630	1.840.726	7.767	313.309	53.397	2.154.035

Bronnen : 1980 - 1990 : N.I.S. : Jaarlijkse statistiek van de investeringen / 1995 - 2000 : FEBELCEM

UITVOERLEVERINGEN

Jaren	1980	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	(%)								
Bestemming									
Nederland	70,8	76,8	74,6	47,6	49,3	48,4	42,2	42,7	
Frankrijk	0,4	0,7	2,0	40,8	38,4	37,5	36,8	41,8	
Duitsland	10,6	11,3	8,3	5,9	4,8	4,9	6,1	5,7	
G.H. Luxemburg	0,0	0,0	1,0	0,6	0,7	0,7	0,9	0,9	
Verenigd Koninkrijk	0,2	1,4	9,5	1,7	1,8	1,3	1,1	0,9	
Andere E.U.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	
TOTAAL E.U.	82,0	90,2	95,4	96,6	95,0	92,8	87,1	92,2	95,8
BUITEN E.U.	18,0	9,8	4,6	3,4	5,0	7,2	12,9	7,8	4,2
Europa extra E.U.	6,4	0,0	0,0	0,0	1,0	3,9	1,6	1,5	1,4
Africa	10,4	5,5	3,1	2,1	2,0	1,7	1,9	1,1	1,8
America	0,0	0,0	0,7	0,5	0,8	0,4	8,4	4,5	0,4
Azië	0,0	2,6	0,8	0,0	0,3	0,1	0,0	0,1	0,1
Oceanië	1,2	1,7	0,0	0,8	0,9	1,1	1,0	0,6	0,5
TOTAAL (1.000 T)	1.423	1.029	1.203	2.039	1.781	1.867	1.982	2.054	2.189

Bron : FEBELCEM

CEMENTVERBRUIK IN E.U. LANDEN

Jaren	1980	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Land	(x 1.000t)								
Duitsland	43.740	32.495	34.552	38.486	35.492	34.258	37.137	38.267	35.034
Oostenrijk	5.401	4.561	4.898	4.987	4.940	4.946	4.842	4.674	4.495
België	5.622	4.036	5.556	5.762	5.815	5.732	5.500	5.969	6.125
Denemarken	1.601	1.435	1.333	1.185	1.218	1.419	1.505	1.465	1.562
Spanje	19.751	16.551	28.572	25.460	24.727	26.794	30.990	34.627	38.439
Finland	1.739	1.580	1.877	1.089	1.180	1.328	1.464	1.572	1.730
Frankrijk	28.088	21.024	25.157	19.822	18.706	18.729	18.983	20.211	20.633
G.H. Luxemburg	298	271	430	511	454	455	499	503	534
Griekenland	6.731	5.925	7.568	6.851	7.294	7.600	8.229	8.704	9.073
Ierland	1.816	1.300	1.589	1.860	2.100	2.300	2.685	2.945	3.155
Italië	41.215	37.263	43.243	34.639	33.623	33.768	34.685	36.147	38.472
Nederland	6.076	4.932	5.539	5.300	5.274	5.460	5.750	6.040	6.250
Portugal	6.011	5.293	7.124	7.886	8.383	9.405	9.837	10.148	10.482
Verenigd Koninkrijk	14.287	13.720	16.200	12.740	12.808	12.965	13.113	12.885	13.360
Zweden	2.317	1.682	2.380	1.505	1.404	1.297	1.477	1.581	1.542
TOTAAL E.U.	184.693	152.068	186.018	168.083	163.418	166.456	176.696	185.738	190.886

Bron : Cembureau

AFZET IN BELGIË

Naar wijze van vervoer en leveringsvorm

Jaren	Totaal (x 1.000 t)	Water (%)	Spoor		Vrachtwagen (%)	Verpakt (%)	Bulk (%)
			(%)	(%)			
1980	5.374	6	1	93	27	73	
1985	3.715	5	1	94	26	74	
1990	5.000	4	1	95	24	76	
1995	5.205	3	0	97	21	79	
1996	5.064	2	0	98	21	79	
1997	5.007	2	0	98	20	80	
1998	4.821	2	0	98	19	81	
1999	5.223	3	0	97	17	83	
2000	5.321	3	0	97	16	84	

Naar soort en sterkteklasse

Jaren	Totaal (x 1.000 t)	Portlandcement				Hoogovencement				Totaal		
		Sterkteklassen			totaal	Sterkteklassen		totaal	Sterkteklassen			
		32,5	42,5	52,5		32,5	42,5		32,5	42,5	52,5	
		(%)				(%)			(%)			
1980	5.374	35	22	12	69	6	25	31	41	47	12	
1985	3.715	32	15	9	56	16	28	44	48	43	9	
1990	5.000	28	19	12	59	13	28	41	41	47	12	
1995	5.205	24	20	11	55	16	29	45	40	49	11	
1996	5.064	24	18	13	55	15	30	45	39	48	13	
1997	5.007	23	18	13	54	16	30	46	39	48	13	
1998	4.821	22	17	13	52	17	31	48	39	48	13	
1999	5.223	20	17	13	50	16	34	50	36	51	13	
2000	5.321	18	16	14	48	16	36	52	34	52	14	

Afzet in de cementverwerkende industrie

Jaren	Vezelcement		Betonproducten		Stortklaar beton		Leveringen op de bouwplaats		Leveringen in de handel	
	(x 1.000 t)	(%)	(x 1.000 t)	(%)	(x 1.000 t)	(%)	(x 1.000 t)	(%)	(x 1.000 t)	(%)
1980	302	5,6	1.052	19,6	1.895	35,3	505	9,4	1.620	30,1
1985	193	5,2	649	17,5	1.315	35,4	532	14,3	1.025	27,6
1990	218	4,4	1.111	22,2	2.098	42,0	364	7,3	1.209	24,2
1995	126	2,4	1.258	24,2	2.366	45,5	240	4,6	1.145	22,0
1996	122	2,4	1.279	25,3	2.247	44,4	302	6,0	1.114	22,0
1997	123	2,5	1.258	25,1	2.232	44,6	340	6,8	1.054	21,1
1998	102	2,1	1.229	25,5	2.176	45,1	335	6,9	979	20,3
1999	67	1,3	1.305	25,0	2.566	49,1	313	6,0	972	18,6
2000	77	1,5	1.343	25,2	2.723	51,2	315	5,9	863	16,2

Bron : FEBELCEM

Het sociale landschap in 2000

5

Harmonieuze sociale relaties onderhouden, het voltallige personeel motiveren voor veiligheid, de koers van de loonmatiging en de continue vorming van het personeel handhaven... Dit waren in het jaar 2000 de grote sociale krachtlijnen van de cementsector.

IN DE CEMENTBEDRIJVEN

De activiteit van de sector werd in 2000 verzorgd door 1.086 arbeiders en 777 bedienden en kaderleden.

- De sociale relaties werden dit jaar andermaal beïnvloed door de context van economische concurrentie.

De programma's voor investeringen, modernisering en nieuwe werkorganisatie werden tot uitvoering gebracht. De sociale dialoog bleef open en constructief.

- Op uitdrukkelijk verzoek van minister Onkelinx heeft de paritaire subcommissie zich gebogen over de gelijkheid tussen mannen en vrouwen in de professionele classificatie van de arbeiders.

De sociale partners hebben de voorzitter van de paritaire subcommissie schriftelijk bevestigd dat er in de subsector van de cementfabrieken geen discriminatie bestaat in het classificatie- en betalingsysteem.

- In de paritaire subcommissie werd een gedragscode opgesteld en goedgekeurd die de nadruk legt op het voorkomen van conflicten en op sociale dialoog. De cementbedrijven bevestigen daarmee hun vaste wil om de traditie van overleg te handhaven.

- Er werd een collectieve arbeidsovereenkomst getekend met betrekking tot de ontslagregeling voor arbeiders, om de bepalingen van de sector in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de aanvullende overeenkomst van de Nationale Arbeidsraad van 20/12/1999.

- In 2000 werden sociale verkiezingen georganiseerd, en deze verliepen in een goed sociaal klimaat.
- De terugbetaling van de steun vanwege Maribel bis en ter verliep conform de bepalingen van de wet van 24/12/1999.

OP HET INTERPROFESSIELE NIVEAU

De sociale partners hebben op 5 december 2000 een akkoord ondertekend om voor 2001-2002 een kader vast te stellen voor de collectieve onderhandelingen binnen sector en ondernemingen. Dit akkoord stipuleert dat de onderhandelaars de algemene krachtlijnen moeten respecteren die werden vastgelegd in de wet op het behoud van de concurrentiekracht van 1996, en dat ze de loonnorm moeten volgen die werd berekend door de Centrale Raad voor de economie.

Het akkoord voorziet verder een voortzetting van de inspanningen voor opleiding van de werknemers, en verlengt de acties ten gunste van de risicogroepen. Het wijdt een hoofdstuk aan een beter samengaan tussen werk en gezinsleven, en vervangt de loopbaanonderbreking door tijdskrediet. Het benadrukt de verbetering van de activiteitsgraad van de werknemers van meer dan 45 jaar en verbindt zich ertoe om voor de Nationale Arbeidsraad onderzoek te voeren naar een programmering van de toenadering tussen de statuten van arbeider en bediende. Wat het brugpensioen aangaat, krijgen de sectoren en de ondernemingen de mogelijkheid om de bestaande overeenkomsten te verlengen tot 2001-2002.

De maatregelen voor de verlaging van de leeftijd voor brugpensioen in geval van herstructurering blijven gelden.

VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Er worden specifieke acties gevoerd bij het personeel om de werknemers aan te sporen tot veilig gedrag. De klemtoon wordt gelegd op preventie. Alle lagen van de hiërarchie worden hierbij betrokken.

De valorisering van brandstoffen en substitutiematerialen brengt de ondernemingen uit de sector ertoe alle nodige aandacht te schenken aan de aanpassing van de uitrustingen om de menselijke tussenkomst te beperken en om de hygiënische en veiligheidsmaatregelen te respecteren.

VORMING

De vormingsacties die bedoeld zijn om het deskundigheidsniveau van de werknemers te verbeteren, worden afgewerkt volgens de opgestelde vormingsplannen. Er werd in dit verband informatie verstrekt aan de Ondernemingsraden.

De ondernemingen uit de sector blijven overigens stagiairs uit het technische en het beroepsonderwijs opvangen, en zetten ook hun inspanningen ten gunste van de risicogroepen voort.

